

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา ง20217 เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ผู้บริโภคได้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจกระตุนการเรียนรู้โดยอาศัยความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ปลุกฝังทักษะการใช้ชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยอาศัยศาสตร์พระราชาทามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนแม้ว่ากระแสเศรษฐกิจของโลกจะเปลี่ยนไปเช่นไรก็ตาม ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา ง20217 เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค ประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะ คำแนะนำสำหรับครู คำแนะนำสำหรับผู้เรียน ขั้นตอนการเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหา แบบทดสอบหลังเรียน เฉลยแบบฝึกทักษะ เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน ผู้เรียนจะได้ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้และทำแบบทดสอบเพื่อทดสอบความรู้ความสามารถ และสามารถประเมินผลดูความก้าวหน้าของตนเองได้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา ง20217 เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 6 ชุด ได้แก่

- ชุดที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ผู้บริโภคและศาสตร์พระราชา
- ชุดที่ 2 ผู้บริโภคและการบริโภค
- ชุดที่ 3 การคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมาย และสถาบันเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค
- ชุดที่ 4 การเลือกซื้อสินค้าและบริการ
- ชุดที่ 5 การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ชุดที่ 6 ปัญหาทางเศรษฐกิจและแนวทางแก้ไข

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา ง20217 เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะมีประโยชน์ต่อผู้เรียนในการศึกษาหาความรู้ให้กับตนเองและใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม และสามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนวัดทรงธรรมและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นางสาวทองกร ดุสันเทียะ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	ก
คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครู.....	ข
คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน.....	ค
ขั้นตอนการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภคตามศาสตร์พระราชา ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	ง
มาตรฐานการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง.....	จ
แบบทดสอบก่อนเรียน.....	1
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราชา ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.....	4
กิจกรรมเสริมทักษะ.....	18
แบบทดสอบหลังเรียน.....	23
เฉลยกิจกรรมเสริมทักษะ.....	26
เฉลยกิจกรรมชวนคิด.....	31
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน.....	32
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	33

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา ง20217 เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานธุรกิจ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดทำขึ้นจำนวน 6 ชุด ดังนี้
 - ชุดที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ผู้บริโภคและศาสตร์พระราชา
 - ชุดที่ 2 ผู้บริโภคและการบริโภค
 - ชุดที่ 3 การคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมาย และสถาบันเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค
 - ชุดที่ 4 การเลือกซื้อสินค้าและบริการ
 - ชุดที่ 5 การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ชุดที่ 6 ปัญหาทางเศรษฐกิจและแนวทางแก้ไข
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา ง20217 เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน และเพื่อศึกษาทำความเข้าใจสำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชา ง20217 เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค ประกอบด้วย
 - 3.1 คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครู
 - 3.2 คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน
 - 3.3 ขั้นตอนการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภคตามศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.4 จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 3.5 แบบทดสอบก่อนเรียน
 - 3.6 เนื้อหา
 - 3.7 แบบฝึกเสริมทักษะ
 - 3.8 แบบทดสอบหลังเรียน
 - 3.9 เฉลยแบบฝึกทักษะ
 - 3.10 เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
4. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภคตามศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดนี้ใช้เวลาในการเรียนรู้ 4 ชั่วโมง

คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครู

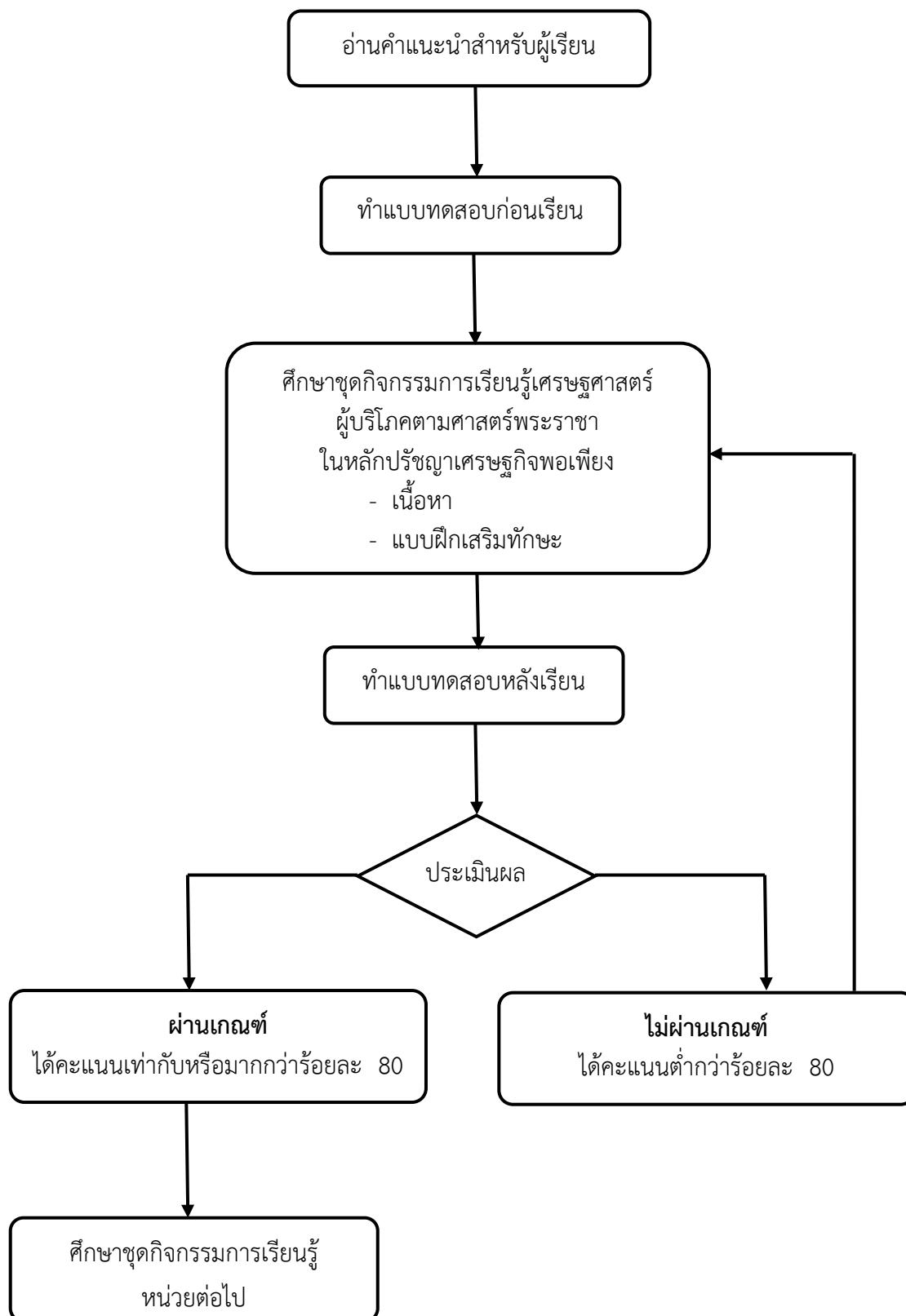
การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภคตามศาสตร์พระราชานในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชุดที่ 5 เรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราชานในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติตนก่อนที่จะใช้แบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. ครูต้องศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้และอ่านเนื้อหาสาระอย่างละเอียดรอบคอบ พร้อมทั้งทำความเข้าใจกับเนื้อหาทุกชุดก่อนที่จะไปใช้จัดการเรียนการสอน
2. ครูต้องเตรียมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ครบถ้วนและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
3. ครูเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน
4. ครูชี้แจงให้ผู้เรียนทราบลำดับขั้นตอนและวิธีการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจนและประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภคตามศาสตร์พระราชานในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
5. ครูชี้แจงให้ทราบบทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจและเน้นย้ำความซื่อสัตย์โดยไม่ลอกเพื่อน ไม่ดูเฉลย ควรลงมือทำด้วยตนเอง
6. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้เดิมของผู้เรียน
7. แจกตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ
8. ดำเนินการสอนตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
9. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะและเปลี่ยนกันตรวจตามที่เฉลยไว้
10. ครูสังเกตความตั้งใจของผู้เรียน ความสนใจในการเรียน การใช้ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ถ้ากลุ่มใดมีปัญหาครูสามารถดำเนินการช่วยเหลือแนะนำ
11. เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่มอาจจะไม่เท่ากัน ครูควรยืดหยุ่นตามความเหมาะสม
12. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน
13. ในกรณีที่ผู้เรียนคนใดขาดเรียน สามารถศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
14. การจัดชั้นเรียนอาจจัดให้ผู้เรียนศึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มก็ได้

คำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

1. ผู้เรียนอ่านคำชี้แจงและคำแนะนำในการทำแบบฝึกทักษะให้เข้าใจก่อนทำกิจกรรม ทุกครั้ง
2. ผู้เรียนอ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่าเมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนจะมีความรู้ในเรื่องใดบ้าง
3. ผู้เรียนศึกษาสาระการเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ทราบว่าเมื่อเรียนจบแล้วผู้เรียนจะมีความรู้ในเรื่องใดบ้าง
4. เมื่อผู้เรียนมีปัญหาหรือทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ได้ ให้กลับทบทวนเนื้อหา ค้นคว้าเพิ่มเติม หรือปรึกษาครูผู้สอน
5. การเขียนคำตอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำด้วยความรอบคอบ
6. ทำกิจกรรมในแบบฝึกทักษะและตรวจสอบคำตอบตามเฉลย
7. ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ตรวจให้คะแนนตามเฉลย ถ้าได้ต่ำกว่าร้อยละ 80 ให้กลับไปศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้อีกครั้ง
8. สรุปผลการเรียน ประเมิน ปรับปรุงและสามารถพัฒนาตนเอง นำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ขั้นตอนการเรียนรู้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค
ตามศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และมีลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายที่มาและความสำคัญของศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้
2. อธิบายความหมายและประโยชน์ของการออมได้
3. สามารถวางแผนการใช้จ่ายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้
4. สามารถจัดทำงบประมาณของตนเองและครอบครัวได้
5. ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำงบประมาณที่มีผลต่อการดำรงชีวิต
6. ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อธิบายถึงที่มาและความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อธิบายความหมายและประโยชน์ของการออม สามารถวางแผนการใช้จ่ายตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถจัดทำงบประมาณของตนเองและครอบครัว ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำงบประมาณ และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อความยั่งยืนของเศรษฐกิจในครัวเรือน

ชุดที่ 5

เรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายและการออม
ตามศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชุดที่ 5 เรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราชาในหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- คำชี้แจง** 1. แบบทดสอบมีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ
 2. ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย **X** ข้อที่ถูกที่สุดลงบนกระดาษคำตอบ
 3. เวลาในการทำข้อสอบ 10 นาที
1. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระราชดำริเกี่ยวกับ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่ากี่ปี

ก. 40 ปี	ข. 35 ปี
ค. 30 ปี	ง. 25 ปี
 2. ข้อใดให้ความหมายของคำว่า “ความพอเพียง” ได้ถูกต้องที่สุด

ก. ความดี มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน	ข. ความอดออม ความพอดี ความมีเหตุผล
ค. ความอดทน ความพอประมาณ ความมีเหตุผล	ง. ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน
 3. บุคคลในข้อใดต่อไปนี้สามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมที่สุด

ก. หนูวันดีเรียนอยู่ชั้น ม.1 แม่ทำงานรับจ้างทั่วไป ใช้โทรศัพท์ไอโฟน	ข. น้องนะโมที่บ้านเปิดร้านขายข้าวแกง นำข้าวแกงใส่กล่องมารับประทานเป็นมื้อกลางวันที่โรงเรียน
ค. นางสาวใจดีทำงานเก็บเงินเพื่อซื้อกระเป๋าราคาแพงเพราะมีความชอบในสินค้าแบรนด์เนม	ง. นายต้นน้ำมีอาชีพเป็นเกษตรกรชอบใช้ปุ๋ยเคมีในการเร่งการเจริญเติบโตเพื่อให้ได้ผลผลิตมาก ๆ และทันต่อการขาย
 4. ข้อใดต่อไปนี้ให้ความหมายของ “การออม” ได้ถูกต้องที่สุด

ก. การออมเป็นรายได้แบบหนึ่งที่เก็บไว้	ข. การออมเป็นส่วนเกินของรายได้ที่นำเก็บไว้ใช้ยามเดือดร้อน
ค. การออมเป็นส่วนของรายได้ที่เก็บไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคต	ง. การออมเป็นส่วนของรายได้ที่เก็บไว้ที่ธนาคารสามารถเอามาใช้จ่ายได้ตามความต้องการ

5. การวางแผนการใช้จ่ายมีผลอย่างไร
 - ก. ทำให้รู้ค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายไปในแต่ละเดือน
 - ข. ทำให้รับรู้ถึงที่มาของรายได้และสามารถควบคุมค่าใช้จ่าย
 - ค. ช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายให้เหมาะกับรายได้และออมเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน
 - ง. ช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายได้เหมาะสมกับรายได้และมีเงินเหลือเพียงพอสำหรับใช้จ่าย
6. การออมที่ดีควรออมไว้เป็นจำนวนเท่าไร
 - ก. ร้อยละ 30 ของรายได้
 - ข. ร้อยละ 25 ของรายได้
 - ค. ร้อยละ 20 ของรายได้
 - ง. ร้อยละ 15 ของรายได้
7. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกรออมระยะสั้น
 - ก. ออมเงินเพื่อซื้อโทรศัพท์มือถือ
 - ข. ออมเงินเพื่อศึกษาต่อปริญญาตรี
 - ค. ออมเงินเพื่อซื้อบ้านใหม่
 - ง. ออมเงินเพื่อเตรียมไว้สำหรับแต่งงาน
8. ข้อต่อไปนี้เป็นค่าใช้จ่ายผันแปร ยกเว้น ข้อใด
 - ก. ค่าอาหาร
 - ข. ค่ารักษาพยาบาล
 - ค. ค่าไฟฟ้า
 - ง. ค่าเช่าบ้าน
9. น้ำใจทำงานในสำนักงานนายความมีรายได้เดือนละ 25,000 บาท และมีรายได้จากการสอนพิเศษจำนวน 3,000 บาท น้ำใจควรมีเงินออมอย่างน้อยเดือนละเท่าไร
 - ก. 5,000 บาท
 - ข. 6,500 บาท
 - ค. 7,000 บาท
 - ง. 7,500 บาท
10. การจัดทำงบประมาณมีประโยชน์ต่อผู้จัดทำ ยกเว้น ข้อใด
 - ก. ทำให้มีรายได้ในแต่ละเดือนเพิ่มขึ้น
 - ข. ฝึกนิสัยที่ดีในการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม
 - ค. มีความระมัดระวังในการใช้จ่ายเงิน
 - ง. รู้จักการจัดสรรเงินเป็นออมเพื่ออนาคต

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบก่อนเรียนชุดที่ 5

เรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงบนกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนเต็ม	ได้
10	

หน่วยที่ 5

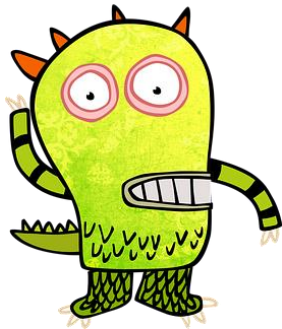
การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราชา ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สาระสำคัญ

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงต้องมีการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีโดยมีเงื่อนไขในการตัดสินใจอยู่ 2 ประการได้แก่ เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม การใช้ชีวิตประจำวัน ต้องรู้จักการออม การออมคือส่วนของรายได้ที่เก็บไว้ใช้ในอนาคต การออมสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การออมระยะสั้น การออมระยะยาว รายจ่ายแบ่งออกเป็น 2 ประเภทเช่นกัน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายประจำ และค่าใช้จ่ายผันแปร การวางแผนการใช้จ่ายเพื่อจัดทำงบประมาณเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ชีวิตมีความมั่นคงและยั่งยืนเป็นไปตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ดี

1. ศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงมีความเป็นมา
อย่างไรใครรู้บ้าง

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเศรษฐกิจ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเปลี่ยนไปจากสังคมเกษตรกรรมมาสู่สังคมอุตสาหกรรม การที่ประเทศมีความเจริญก้าวหน้านั้นย่อมเป็นเรื่องที่ดีแต่ถ้าความเจริญนั้นเป็นแบบก้าวกระโดด คนบางกลุ่มยังตามไม่ทันความเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงเร็วจนเกินไป ทำให้รากฐานไม่แข็งแรงพอ เมื่อมีความอ่อนไหวทางเศรษฐกิจจนทำให้เกิดผลกระทบเป็นลูกโซ่ อย่างเช่นภาวะเศรษฐกิจต้มยำกุ้งเมื่อปี 2540 ทำให้ธุรกิจปิดตัวจำนวนมาก ผู้คนตกงาน เกิดปัญหามากมายขึ้นในสังคม ครอบครัวแตกแยก โจรผู้ร้ายชุกชุม สิ่งที่จะช่วยให้สังคมไทยผ่านอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านั้นมาได้ด้วยการปฏิบัติตามศาสตร์พระราชา

ตลอดระยะเวลา 70 ปีของการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงวางรากฐานให้สังคมไทยในด้านต่าง ๆ ผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจำนวนมากกว่า 4,000 โครงการ เป็นแบบอย่างนำพาให้ประชาชนได้เรียนรู้และทำตาม โดยหลักการของพระองค์นั้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันเหมาะสมสำหรับทุกคน ทุกฐานะ ทุกหน่วยงาน โดยยึดหลัก การสร้างความเข้าใจ การเข้าถึง และการพัฒนา เพื่อความยั่งยืน โดยองค์ความรู้ที่เกิดจากศาสตร์พระราชาคือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยตั้งแต่ก่อนวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ เกี่ยวกับ “เศรษฐกิจพอเพียง” นับเป็นเวลากว่า 40 ปี พระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับการพออยู่พอกินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 แต่ยังไม่มีการสนใจ จนถึงปี พ.ศ. 2540 เมื่อเกิดปัญหาเศรษฐกิจขึ้นจึงมีผู้เริ่มให้ความสนใจและน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อความมั่นคง และยั่งยืนของของตนเองและครอบครัวภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เกี่ยวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เมื่อได้พื้นฐานความมั่นคงพร้อมพอสมควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญ และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...” พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ 18 กรกฎาคม 2517

“...การจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้นหมายความว่า อุ่มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตนเอง ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตนเอง จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก...” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิตฯ วันที่ 4 ธันวาคม 2540

“...อย่างไรก็ตามเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ขออย่าว่า เป็นทั้งเศรษฐกิจ หรือความประพฤติ ที่ทำอะไรเพื่อให้เกิดผลโดยมีเหตุและผล คือเกิดผลนั้นมาจากเหตุ ถ้าทำเหตุที่ดี ถ้าคิดให้ดีให้ผลที่ออกมา คือสิ่งที่ติดตามเหตุการณ์กระทำ ก็จะเป็นการกระทำที่ดี และผลของการกระทำนั้น ก็จะเป็นการกระทำที่ดี ดีแปลว่ามีประสิทธิผล ดีแปลว่ามีประโยชน์ ดีแปลว่าทำให้มีความสุขทั้งหมดนี้พูดอย่างนี้ก็คือเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง เศรษฐกิจพอเพียงที่ได้ย้าแล้วย้าอีกแปลเป็นภาษาอังกฤษว่า Sufficiency Economy ใครต่อใครก็ต่อว่าว่าไม่มี Sufficiency Economy แต่ว่าเป็นคำใหม่ของเราก็ได้ ก็หมายความว่า ประหยัด แต่ไม่ใช่ชี้เหนียวทำอะไร ด้วยความอะลุ่มอล่วยกัน ทำอะไรด้วยเหตุและผล จะเป็นเศรษฐกิจพอเพียง แล้วทุกคนจะมีความสุข แต่พอเพียง เศรษฐกิจพอเพียงนี้ เป็นสิ่งที่ปฏิบัติยากที่สุดเพราะว่าคนหนึ่งนั่งอยู่ที่นี่ อีกคนอยากจะนั่งเก้าอี้เดียวกัน นั่งได้ไหม ไอนี้ก็พูดมาหลายปีแล้ว ก็แต่ละคนก็สั่นหัวว่านั่งไม่ได้ เพราะว่าเดือรื้อนเบียดเบียด...” พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิตฯ วันที่ 4 ธันวาคม 2543

มารู้จักเศรษฐกิจพอเพียงกันเถอะ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากศาสตร์ของพระราชา เป็นหลักคิดเพื่อความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับ ครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับภาครัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปบนทางสายกลาง ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย

ความพอเพียง (Sufficiency) หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ คือ

1. **ความพอประมาณ (Modesty)** หมายถึง ความพอดีที่ไม่มากเกินไป และไม่น้อยไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. **ความมีเหตุผล (Rationality)** หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3. **ภูมิคุ้มกัน (Immunity)** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อม กับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการ ที่ขาดไม่ได้ ได้แก่

1. **เงื่อนไขความรู้ (Knowledge)** ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

2. **เงื่อนไขคุณธรรม (Moral conditions)** ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

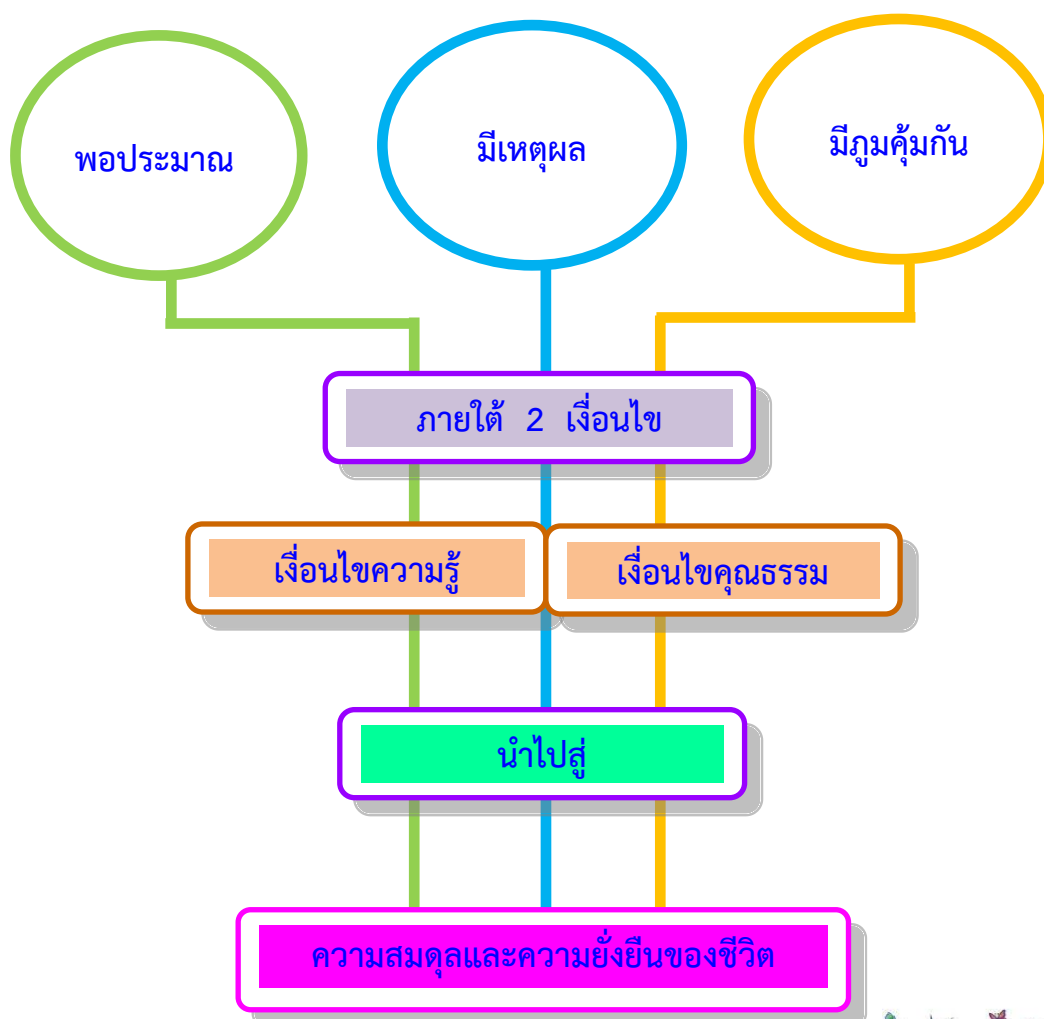
สองเงื่อนไขนี้จะนำไปสู่ ความสมดุลของชีวิตและความยั่งยืนในการใช้ชีวิต

จากความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น ดูตามรูปภาพข้างล่างได้เลยค่ะ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)
ทางสายกลาง

มาออมเงินกันเถอะ

2. การออมและหลักการออม

การออม (Savings) หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เก็บไว้ไม่นำมาใช้ในปัจจุบันแต่เก็บไว้ใช้ในอนาคต เช่น เก็บไว้เป็นทุนการศึกษา ค่ารักษาพยาบาล หรือไว้ใช้ในการลงทุน เป็นต้น

การออมในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ใช่หมายถึงการเก็บหอมรอมริบเพียงอย่างเดียว แต่หมายความรวมถึงการใช้จ่ายโดยรู้จักประมาณตน มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน กล่าวคือรู้จักใช้จ่ายเงินอย่างพอประมาณ ไม่ฟุ่มเฟือยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อเรามีรายได้ต้องเก็บออมก่อนเป็นอันดับแรก ส่วนที่เหลือจึงนำมาใช้จ่ายอย่างมีเหตุและผล โดยยึดหลัก ออม 1 ส่วน ใช้ 3 ส่วน

หลักการออม

บุคคลส่วนมากมีความคิดที่จะออมทรัพย์ไว้เพื่อใช้ในอนาคตบางคนออมเพื่อจุดประสงค์ความต้องการบางอย่าง บางคนออมเพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินไม่ว่าจะมีวัตถุประสงค์ใดในการออมก็ตามเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและเศรษฐกิจควรปฏิบัติตามหลักการออม 3 ประการดังนี้

1. รู้จักเพิ่มพูนรายได้ การเพิ่มพูนรายได้ย่อมทำให้มีโอกาสในการออมมากยิ่งขึ้น เมื่อเรามีความกระตือรือร้นในการทำงาน แสวงหางานพิเศษทำนอกเวลา ขยันขันแข็ง ทำให้เรามีรายได้มากขึ้น การออมก็สามารถทำได้มากขึ้นเช่นเดียวกัน

2. รู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัดและชาญฉลาด ควรรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน ทำบัญชีรายรับรายจ่าย ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพมีระเบียบวินัยในการใช้เงินใช้อย่างพอดีไม่ตระหนี่ถี่เหนียวจนเกินไป

3. นำเงินออมไปลงทุนอย่างถูกวิธี การลงทุนมีความเสี่ยงควรมีการศึกษาเป็นอย่างดี ลงทุนในสถาบันที่ไว้ใจได้ เพื่อผลประโยชน์สูงสุดในการออม

3. การวางแผนการใช้จ่ายตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

การวางแผนการใช้จ่ายเป็นความพยายามที่จะใช้จ่ายเงินให้สอดคล้องกับรายได้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหารายจ่ายไม่พอกับรายได้ และยังมีเงินออมไว้ใช้จ่ายในอนาคต หรือไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน

การใช้นั้นควรใช้จ่ายอย่างเหมาะสมกับรายได้ที่มีอยู่รู้จักการแบ่งสัดส่วนในการใช้จ่ายและการออม เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายอย่างมีคุณค่าและมีประโยชน์สูงสุด การวางแผนในการใช้จ่ายเงินควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. รายได้ (Income) รายได้ของแต่ละคนส่งผลต่ออำนาจในการตัดสินใจเลือกซื้อหรือเลือกบริโภคในสินค้าและบริการต่าง ๆ เพราะคนเรามีรายได้ที่จำกัด ในการเลือกซื้อสินค้าและบริการในการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันจึงอ้างอิงกับรายได้เมื่อเรามีรายได้สูงย่อมสามารถเลือกสินค้าและบริการที่มีราคาแพงหรือหลากหลายตามไปด้วยทำให้สามารถส่งผลต่อการออมได้

2. รายจ่าย (Expend) รายจ่ายต้องสัมพันธ์กับรายได้ เมื่อมีรายได้สูงก็สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายในสินค้าและบริการในชีวิตประจำวันได้มากตามไปด้วย แต่ถ้ามมีการใช้จ่ายเงินในสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันมากกว่ารายได้ที่ได้รับก็จะทำให้เกิดปัญหาทางการเงินทั้งส่วนตัวและครอบครัว เกิดหนี้สินและต้องรับภาระดอกเบี้ยเงินกู้ที่เกิดขึ้น

ดังนั้น ผู้บริโภคควรฝึกความมีวินัยในการใช้จ่ายสินค้าและบริการในชีวิตประจำวันอาจทำได้โดยการทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อให้ทราบการใช้จ่ายในแต่ละวัน และยังสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้ในแต่ละเดือน สามารถตัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออกไปนำมาเพิ่มเงินออมได้ในอนาคต ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นและมีความสุข

มาวางแผนการใช้จ่าย
เพื่ออนาคตกันเถอะ

การวางแผนการใช้จ่าย (Spending Planning) คือ วิธีการที่ช่วยทำให้การใช้จ่ายเงินได้เหมาะสมกับรายได้ และเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาการใช้จ่ายไม่พอกับรายได้ ป้องกันการเกิดหนี้สินที่ไม่จำเป็น และจะต้องมีเงินออมเพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินในอนาคต

ประเภทของรายจ่าย (Expenditure Type) รายจ่ายในชีวิตประจำวันสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทด้วยกัน ได้แก่

1. รายจ่ายเกี่ยวกับการออม เป็นค่าใช้จ่ายส่วนแรกที่เราต้องจ่ายทุกเดือนและสม่ำเสมอ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการออมได้แก่ ออม 1 ส่วน ใช้ 3 ส่วน คิดเป็นการออมร้อยละ 25 ของรายได้ ส่วนร้อยละ 75 ใช้จ่ายตามความเหมาะสมและจำเป็น คือความพอประมาณ การออมสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทได้แก่

1.1 การออมระยะสั้น คือ การวางแผนระยะสั้น ๆ ไม่เกิน 1 ปี เป็นการวางแผนที่จะทำให้เราเกิดกำลังใจในการดำเนินชีวิตเพราะออมเพื่อใช้ระยะสั้น ๆ เป็นการให้รางวัลให้กับชีวิต เช่น ออมเพื่อเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือใหม่ เปลี่ยนเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เพื่อการท่องเที่ยวสิ้นปี เป็นต้น

1.2 การออมระยะยาว คือ การวางแผนสำหรับสิ่งที่เราต้องการในอนาคตอาจจะต้องการในระยะเวลา 5 ปี 10 ปี 15 ปี ขึ้นอยู่กับความต้องการ เราจึงต้องวางแผนในการใช้จ่ายเงินเพราะสิ่งที่เราต้องการต้องใช้เงินจำนวนมากเพื่อที่จะได้สิ่งนั้นมา เช่น การซื้อบ้านใหม่ ซื้อรถคันใหม่ การแต่งงาน ค่าเล่าเรียนในอนาคต ออมเงินไว้ใช้จ่ายยามเกษียณอายุ เป็นต้น

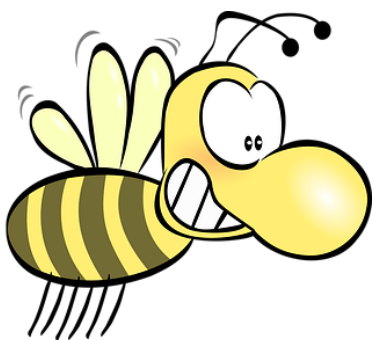
2. รายจ่ายในชีวิตประจำวัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีวิตประจำวัน ค่าใช้จ่ายนี้ไม่ควรเกินร้อยละ 75 ของรายได้ รายจ่ายในชีวิตประจำวันสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1 ค่าใช้จ่ายประจำ (Regular expenses) หรือค่าใช้จ่ายคงที่ คือค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเป็นประจำในจำนวนที่ เท่า ๆ กัน เช่น ค่าผ่อนรถ ค่าผ่อนบ้าน ค่าเช่าบ้าน การผ่อนชำระเงินกู้ ค่าเบี้ยประกัน ค่าผ่อนสินค้า เป็นต้น

2.2 ค่าใช้จ่ายผันแปร (Variable Cost) คือค่าใช้จ่ายที่ไม่แน่นอน ไม่เท่ากันในแต่ละเดือน ขึ้นอยู่กับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และลักษณะการดำเนินชีวิตของแต่ละคน เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่ารถโดยสาร ค่าเสื้อผ้า ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น

คำถามชวนคิด

ค่าใช้จ่ายต่อไปนี้เป็นค่าใช้จ่ายประจำ หรือ
ค่าใช้จ่ายผันแปร
เพื่อน ๆ ช่วยแยกประเภทให้หน่อยได้ไหมครับ

ค่ารักษาพยาบาล	ค่าเช่าบ้าน
ค่าผ่อนรถจักรยานยนต์	ค่าอาหาร
ค่าผ่อนสินค้า	ค่าสาธารณูปโภค
ค่าน้ำมันรถยนต์	ค่าผ่อนบ้าน
ค่าเสื้อผ้า	ค่ารถโดยสารประจำทาง
ค่าตัวเครื่องบิน	ค่าประกันชีวิต
ค่าเช่าแผงขายสินค้า	ค่าวัสดุเครื่องเขียน
ค่าอุปกรณ์ทำความสะอาดบ้าน	

มาจัดทำงบประมาณ
เพื่ออนาคตกันเถอะ

4. การจัดทำงบประมาณ

งบประมาณ (Budget) หมายถึง การประมาณการรายได้ การประมาณการค่าใช้จ่าย และการออม โดยมีวัตถุประสงค์ในการควบคุมค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้เราเห็นภาพรวมฐานะทางการเงินของครอบครัว และสามารถจัดสรรเงินเพื่อใช้จ่าย และการออมได้อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณ ส่วนมากนิยมทำเป็นรายเดือนมากกว่ารายสัปดาห์ หรือรายปี เพราะสามารถมองภาพรวมการใช้จ่ายได้ดีกว่า มีระยะเวลาที่ไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป และสามารถปรับปรุงได้ในเดือนถัดไป การจัดทำงบประมาณมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เขียนชื่อของเจ้าของงบประมาณ
2. วัน เดือน ปี ที่จัดทำงบประมาณ
3. ส่วนที่ 1 ส่วนของรายได้ทั้งหมดที่มี เช่น รายได้ประจำ รายได้อื่นที่นอกเหนือจากรายได้ประจำ
4. ส่วนที่ 2 ส่วนของค่าใช้จ่าย เช่น ค่าใช้จ่ายคงที่ ค่าใช้จ่ายผันแปร
5. ส่วนที่ 3 ส่วนของการออมซึ่งถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายชนิดหนึ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
6. งบประมาณที่ถูกต้อง รายได้ส่วนที่ 1 จะต้องเท่ากับ ค่าใช้จ่ายส่วนที่ 2 บวกกับเงินออมในส่วน

ที่ 3

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการจัดทำงบประมาณ

งบประมาณของ.....
ประจำเดือน.....พ.ศ.

รายได้

รายได้ประจำ เงินเดือน	xx
รายได้อื่น ๆ การทำงานพิเศษ	xx
รวมรายได้ทั้งหมด	<u>xx</u> บาท

รายจ่าย

ค่าอาหาร	xx
ค่ารถโดยสาร	xx
ค่าที่อยู่อาศัย	xx
ค่าเสื้อผ้า	xx
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	xx บาท
เงินออม	<u>xx</u> บาท
รวมรายจ่ายและเงินออม	<u>xx</u> บาท

ตัวอย่างการจัดทำงบประมาณส่วนบุคคล

เดือนมกราคม 2559 การ์ตูนมีรายได้จากการทำงานเป็นพนักงานบัญชีเดือนละ 25,000.- บาท และมีรายได้จากการทำงานพิเศษขายของออนไลน์เดือนละ 5,000.- บาท เก็บเป็นเงินออม 25% ของรายได้ และประมาณการค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

1. ค่าอาหาร 5,000.- บาท
2. ค่าน้ำ ค่าไฟ 2,000.- บาท
3. ค่ารถโดยสาร 1,300.- บาท
4. ค่าผ่อนบ้าน 10,000.- บาท
5. ค่าประกันชีวิต 2,500.- บาท
6. ที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

จัดทำงบประมาณประจำเดือนมกราคม 2559 ของการ์ตูน

งบประมาณของการ์ตูน ประจำเดือนมกราคม พ.ศ. 2559

รายได้

รายได้ประจำ เงินเดือนมกราคม	25,000 บาท
รายได้จากการทำงานพิเศษขายของออนไลน์	<u>5,000</u> บาท
รวมรายได้ทั้งหมด	<u>30,000</u> บาท

รายจ่าย

ค่าอาหาร	5,000
ค่าน้ำ ค่าไฟ	2,000
ค่ารถโดยสาร	1,300
ค่าผ่อนบ้าน	10,000
ค่าประกันชีวิต	2,500
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด $(30,000 - 20,800) - 7,500$	<u>1,700</u>
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	22,500 บาท
เงินออม $(25,000 + 5,000) \times \frac{25}{100}$	<u>7,500</u> บาท
รวมรายจ่ายและเงินออม	<u>30,000</u> บาท

ตัวอย่างการจัดทำงบประมาณครอบครัว

เดือนมิถุนายน 2559 ครอบครัวหนูดีมีรายได้จากการทำงานเป็นนางพยาบาลมีเงินเดือนละ 23,000.- บาท และมีรายได้พิเศษจากการทำขนมเค้กเดือนละ 3,000.- บาท เก็บเงินออมไว้เดือนละ 6,500.- บาท และมีค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

1. ค่าอาหาร 5,000.- บาท
2. ค่าน้ำ ค่าไฟ 3,000.- บาท
3. ค่าน้ำมันรถ 1,400.- บาท
4. ค่าผ่อนรถยนต์ 7,500.- บาท
5. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว 2,300.- บาท
6. ที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

จึงจัดทำงบประมาณประจำเดือนมิถุนายน 2559 ของครอบครัวหนูดี

งบประมาณของครอบครัวหนูดี ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2559

รายได้

รายได้ประจำ เงินเดือนมิถุนายน	23,000 บาท
รายได้จากการทำงานพิเศษขายขนมเค้ก	<u>3,000</u> บาท
รวมรายได้ทั้งหมด	<u>26,000</u> บาท

รายจ่าย

ค่าอาหาร	5,000
ค่าน้ำ ค่าไฟ	3,000
ค่าน้ำมันรถ	1,400
ค่าผ่อนรถยนต์	7,500
ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	2,300
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด $(26,000 - 19,200) - 6,500$	<u>300</u>
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	19,500 บาท
เงินออม	6,500 บาท
รวมรายจ่ายและเงินออม	<u>26,000</u> บาท

สุดท้ายเลย

5. ประโยชน์ของการจัดทำงบประมาณ

1. ช่วยให้เราสามารถจัดลำดับความต้องการในการซื้อสินค้าได้ เช่น ในขณะนี้เราคิดว่าถ้ามีรายได้เพิ่มขึ้นเราต้องการมาก คือ โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ รถจักรยานยนต์ ตามลำดับและเมื่อเรามีเงินเราก็จะตัดสินใจจัดสรรเงินเพื่อซื้อโทรศัพท์มือถือก่อนสิ่งอื่นถ้ามีเงินเหลือจึงค่อยซื้อ คอมพิวเตอร์ รถจักรยานยนต์ตามลำดับ
2. ช่วยให้มีวินัยในการใช้จ่ายเงิน และฝึกนิสัยในการใช้จ่ายเงิน
3. ช่วยให้เราสามารถระมัดระวังรอบคอบในการใช้จ่ายเงินมากขึ้น เพราะผู้บริโภคมักจะต้องพยายามใช้จ่ายเงินตามรายการในงบประมาณ
4. ช่วยทำให้ตระหนักในค่าของเงินมากขึ้น โดยผู้บริโภคมักจะต้องตรวจสอบการเงินของตนอยู่เสมอว่าใช้จ่ายเงินไปเท่าใดแล้ว
5. ช่วยให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจในอนาคตได้เพราะการทำการงบประมาณการเงินจะทำให้ผู้บริโภคใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ มีเงินเหลือเก็บออมไว้ซึ่งจะทำให้ครอบครัวมีหลักประกันในอนาคตมีความสุขในการดำเนินชีวิต

ประโยชน์มากมายอย่างนี้ เราต้องทำ
งบประมาณเป็นประจำแล้วละ.....เยี่ยม

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่นักเรียนรู้สึก
ปลื้มปิตินำเสนอหน้าชั้นเรียน อธิบายถึงความรู้สึกที่มีต่อพระราชดำรัสนั้นพร้อมบอกแหล่งที่มา และ
นักเรียนสามารถน้อมนำพระราชดำรัสดังกล่าวมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. ให้นักเรียนนำเสนอการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการชีวิตประจำวันของตนเองและครอบครัวในประเด็นดังต่อไปนี้ได้อย่างไร

ความพอประมาณ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความมีเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภูมิคุ้มกัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

จดตอบคำถามต่อไปนี้

1. การออมมีความหมายว่าอย่างไร

.....

.....

2. รายได้มี 2 ประเภท ได้แก่อะไร

.....

.....

3. การออมมีประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวอย่างไร

3.1

3.2.....

3.3.....

4. การวางแผนการใช้จ่ายมีความสำคัญอย่างไรในการใช้ชีวิตประจำวัน

4.1.....

4.2.....

4.3.....

5. การออมระยะสั้นและการออมระยะยาวมีความแตกต่างกันอย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

6. การจัดทำงบประมาณรายรับ รายจ่ายมีผลดีตัวตนเองและครอบครัวอย่างไร

.....

.....

7. “ถ้านักเรียนมีรายได้สูงนักเรียนไม่จำเป็นต้องจัดทำงบประมาณรายรับ รายจ่าย” นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนี้หรือไม่ จงให้เหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

.....

1. เดือนเมษายน 2559 สายธารมีรายได้จากการทำงานเป็นทนายความมีเงินเดือนเดือนละ 30,000.- บาท และมีรายได้เสริมจากการขายสินค้าออนไลน์เดือนละ 4,500.- บาท มีเงินออม 25% ของรายได้ และประมาณการค่าใช้จ่ายดังนี้

1. ค่าอาหาร 5,500.- บาท
2. ค่าน้ำ ค่าไฟ 3,000.- บาท
3. ค่าน้ำมันรถยนต์ 2,000.- บาท
4. ค่าผ่อนบ้าน 9,000.- บาท
5. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว 1,500.- บาท
6. ค่าประกันชีวิต 2,500.- บาท
7. ค่าโทรศัพท์ 800.- บาท
8. ที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

จงจัดทำงบประมาณของสายธารประจำเดือนเมษายน 2559

[illegible]

แบบทดสอบหลังเรียน

ชุดที่ 5 เรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราช ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบมีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ
2. ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย **X** ข้อที่ถูกที่สุดลงบนกระดาษคำตอบ
3. เวลาในการทำข้อสอบ 10 นาที
1. ข้อใดให้ความหมายของคำว่า “ความพอเพียง” ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. ความดี มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน
 - ข. ความอดออม ความพอดี ความมีเหตุผล
 - ค. ความอดทน ความพอประมาณ ความมีเหตุผล
 - ง. ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน
 2. บุคคลในข้อใดต่อไปนี้อาจนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมที่สุด
 - ก. หนูวันดีเรียนอยู่ชั้น ม.1 แม่ทำงานรับจ้างทั่วไป ใช้โทรศัพท์ไอโฟน
 - ข. นางสาวใจดีทำงานเก็บเงินเพื่อซื้อกระเป๋าราคาแพงเพราะมีความชอบในสินค้าแบรนด์เนม
 - ค. นายต้นน้ำมีอาชีพเป็นเกษตรกรชอบใช้ปุ๋ยเคมีในการเร่งการเจริญเติบโตเพื่อให้ได้ผลผลิตมาก ๆ และทันต่อการขาย
 - ง. น้องนะโมที่บ้านเปิดร้านขายข้าวแกง นำข้าวแกงใส่กล่องมารับประทานเป็นมื้อกลางวันที่โรงเรียน
 3. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระราชดำริเกี่ยวกับ “เศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่ากี่ปี

ก. 40 ปี	ข. 35 ปี
ค. 30 ปี	ง. 25 ปี
 4. การวางแผนการใช้จ่ายมีผลดีอย่างไร
 - ก. ทำให้รู้ค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายไปในแต่ละเดือน
 - ข. ทำให้รับรู้ถึงที่มาของรายได้และสามารถควบคุมค่าใช้จ่าย
 - ค. ช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายให้เหมาะกับรายได้และออมเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน
 - ง. ช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายได้เหมาะสมกับรายได้และมีเงินเหลือเพียงพอสำหรับใช้จ่าย

5. ข้อใดต่อไปนี้นำให้ความหมายของ “การออม” ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. การออมเป็นรายได้แบบหนึ่งที่เก็บไว้
 - ข. การออมเป็นส่วนเกินของรายได้ที่นำเก็บไว้ใช้ยามเดือดร้อน
 - ค. การออมเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ที่เก็บไว้เพื่อใช้จ่ายในอนาคต
 - ง. การออมเป็นส่วนหนึ่งของรายได้ที่เก็บไว้ที่ธนาคารสามารถเอามาใช้จ่ายได้ตามความต้องการ
6. ข้อใดต่อไปนี้เป็นกรออมระยะสั้น
 - ก. ออมเงินเพื่อซื้อโทรศัพท์มือถือ
 - ข. ออมเงินเพื่อศึกษาต่อปริญญาตรี
 - ค. ออมเงินเพื่อซื้อบ้านใหม่
 - ง. ออมเงินเพื่อเตรียมไว้สำหรับแต่งงาน
7. ข้อต่อไปนี้เป็นค่าใช้จ่ายผันแปร *ยกเว้น* ข้อใด
 - ก. ค่าอาหาร
 - ข. ค่ารักษาพยาบาล
 - ค. ค่าไฟฟ้า
 - ง. ค่าเช่าบ้าน
8. นายใจทำงานในสำนักงานนายควมมีรายได้เดือนละ 25,000 บาท และมีรายได้จากการสอนพิเศษจำนวน 3,000 บาท นายใจควรมีเงินออมอย่างน้อยเดือนละเท่าไร
 - ก. 5,000 บาท
 - ข. 7,000 บาท
 - ค. 6,500 บาท
 - ง. 7,500 บาท
9. การออมที่ดีควรออมไว้เป็นจำนวนเท่าไร
 - ก. ร้อยละ 30 ของรายได้
 - ข. ร้อยละ 25 ของรายได้
 - ค. ร้อยละ 20 ของรายได้
 - ง. ร้อยละ 15 ของรายได้
10. การจัดทำงานงบประมาณมีประโยชน์ต่อผู้จัดทำ *ยกเว้น* ข้อใด
 - ก. ทำให้มีรายได้ในแต่ละเดือนเพิ่มขึ้น
 - ข. ฝึกนิสัยที่ดีในการใช้จ่ายเงิน
 - ค. มีความระมัดระวังในการใช้จ่ายเงิน
 - ง. รู้จักการจัดสรรเงินเป็นออมเพื่ออนาคต

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบหลังเรียนชุดที่ 5

เรื่อง การวางแผนการใช้จ่ายและการออมตามศาสตร์พระราชาในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงบนกระดาษคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนเต็ม	ได้
10	

1. ให้นักเรียนศึกษาพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่นักเรียนรู้สึกปลื้มปิตินำเสนอหน้าชั้นเรียน อธิบายถึงความรู้สึกที่มีต่อพระราชดำรินั้นพร้อมบอกแหล่งที่มา และนักเรียนสามารถน้อมนำพระราชดำรัสดังกล่าวมาปรับใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างไร

เฉลยกิจกรรมเสริมทักษะ 5.2

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. ให้นักเรียนนำเสนอการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการชีวิตประจำวันของตนเองและครอบครัวในประเด็นดังต่อไปนี้ได้อย่างไร

ความพอประมาณ

อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

ความมีเหตุผล

อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

ภูมิคุ้มกัน

อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

เฉลยกิจกรรมเสริมทักษะ 5.3

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. การออมมีความหมายว่าอย่างไร

...การออม (Savings) หมายถึง ส่วนของรายได้ที่กันไว้ไม่นำมาใช้ในปัจจุบันแต่เก็บไว้ใช้ในอนาคต เช่น เก็บไว้เป็นทุนการศึกษา ค่ารักษาพยาบาล หรือไว้ใช้ในการลงทุน เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายมี 2 ประเภท ได้แก่อะไร

...1. ค่าใช้จ่ายประจำ หรือค่าใช้จ่ายคงที่ เป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเป็นประจำในจำนวนที่เท่า ๆ กัน เช่น ค่าผ่อนบ้าน ค่าผ่อนรถ เป็นต้น

...2. ค่าใช้จ่ายแปรผัน คือค่าใช้จ่ายที่ไม่แน่นอน ไม่เท่ากันในแต่ละเดือน ขึ้นอยู่กับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และลักษณะของการดำเนินชีวิตของแต่ละคน เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าอาหาร เป็นต้น

3. การออมมีประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวอย่างไร

3.1

3.2

3.3

4. การวางแผนการใช้จ่ายมีความสำคัญอย่างไรในการใช้ชีวิตประจำวัน

4.1

4.2

4.3

5. การออมระยะสั้นและการออมระยะยาวมีความแตกต่างกันอย่างไร จงอธิบาย

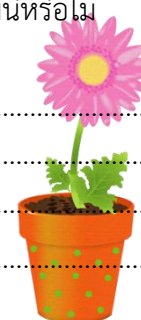
.....
.....
.....

6. การจัดทำงบประมาณรายรับ รายจ่ายมีผลดีต่อตนเองและครอบครัวอย่างไร

.....
.....

7. “ถ้านักเรียนมีรายได้สูงนักเรียนไม่จำเป็นต้องจัดทำงบประมาณ” นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนี้หรือไม่ จงให้เหตุผลประกอบ

.....
.....
.....

เฉลยกิจกรรมเสริมทักษะ 5.4

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. เดือนเมษายน 2559 สายธารมีรายได้จากการทำงานเป็นทนายความมีเงินเดือนเดือนละ 30,000.- บาท และมีรายได้เสริมจากการขายสินค้าออนไลน์เดือนละ 4,500.- บาท มีเงินออม 25% ของรายได้ และประมาณการค่าใช้จ่ายดังนี้

1. ค่าอาหาร 5,500.- บาท
2. ค่าน้ำ ค่าไฟ 3,000.- บาท
3. ค่าน้ำมันรถยนต์ 2,000.- บาท
4. ค่าผ่อนบ้าน 9,000.- บาท
5. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว 1,500.- บาท
6. ค่าประกันชีวิต 2,500.- บาท
7. ค่าโทรศัพท์ 800.- บาท
8. ที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

จงจัดทำงบประมาณของสายธารประจำเดือนเมษายน 2559

งบประมาณของสายธาร
ประจำเดือนเมษายน พ.ศ. 2559

รายได้

รายได้ประจำ เงินเดือนมิถุนายน	30,000 บาท
รายได้จากการทำงานพิเศษขายขนมเค้ก	<u>4,500 บาท</u>
รวมรายได้ทั้งหมด	<u>34,500 บาท</u>

รายจ่าย

ค่าอาหาร	5,500
ค่าน้ำ ค่าไฟ	3,000
ค่าน้ำมันรถยนต์	2,000
ค่าผ่อนบ้าน	9,000
ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	1,500
ค่าประกันชีวิต	2,500
ค่าโทรศัพท์	800
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด $(34,500 - 24,300) - 8,625$	<u>1,575</u>
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	25,875 บาท
เงินออม $(30,000 + 4,500) \times \frac{25}{100}$	8,625 บาท
รวมรายจ่ายและเงินออม	<u>34,500 บาท</u>

2. เดือนมิถุนายน 2559 ครอบครัวปานวาดมีรายได้จากการเปิดร้านขายขนมไทยมีรายได้ประมาณ เดือนละ 28,500.- บาท และมีรายได้เสริมจากการขายผักออร์แกนิกเดือนละ 2,500.- บาท มีเงินออม เดือนละ 7,750.- บาท และประมาณการค่าใช้จ่ายดังนี้

1. ค่าอาหาร 5,600.- บาท
2. ค่าน้ำ ค่าไฟ 4,300.- บาท
3. ค่าน้ำมันรถยนต์ 2,700.- บาท
4. ค่าผ่อนเตาอบขนม 4,200.- บาท
5. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว 2,400.- บาท
6. ค่าประกันชีวิต 1,500.- บาท
7. ค่าโทรศัพท์ 700.- บาท
8. ค่าบริการอินเทอร์เน็ต 1,200.- บาท
9. ที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

จงจัดทำงบประมาณของครอบครัวปานวาดประจำเดือนมิถุนายน 2559

**งบประมาณของครอบครัวปานวาด
ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2559**

รายได้

รายได้จากการเปิดร้านขายขนมไทย	28,500 บาท
รายได้จากการขายผักออร์แกนิก	<u>2,500 บาท</u>
รวมรายได้ทั้งหมด	<u>31,000 บาท</u>

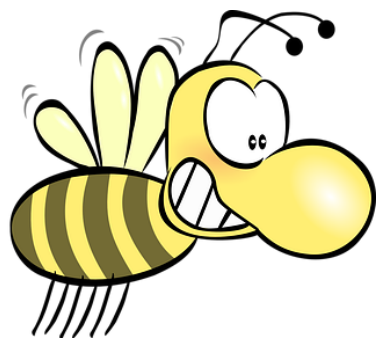
รายจ่าย

ค่าอาหาร	5,600
ค่าน้ำ ค่าไฟ	4,300
ค่าน้ำมันรถยนต์	2,700
ค่าผ่อนเตาอบขนม	4,200
ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	2,400
ค่าประกันชีวิต	1,500
ค่าโทรศัพท์	700
ค่าบริการอินเทอร์เน็ต	1,200
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด $(31,000 - 22,600) - 7,750$	<u>650</u>
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด	23,250 บาท
เงินออม	7,750 บาท
รวมรายจ่ายและเงินออม	<u>31,000 บาท</u>

เฉลยคำถามชวนคิด

ค่าใช้จ่ายต่อไปนี้เป็นค่าใช้จ่ายประจำ หรือ
ค่าใช้จ่ายผันแปร
เพื่อน ๆ ช่วยแยกประเภทให้หน่อยได้ไหมครับ

ค่ารักษาพยาบาล ค่าเช่าบ้าน
ค่าผ่อนรถจักรยานยนต์ ค่าอาหาร
ค่าผ่อนสินค้า ค่าสาธารณูปโภค
ค่าน้ำมันรถยนต์ ค่าผ่อนบ้าน
ค่าเสื้อผ้า ค่ารถโดยสารประจำทาง
ค่าตัวเครื่องบิน ค่าประกันชีวิต
ค่าเช่าแผงขายสินค้า ค่าวัสดุเครื่องเขียน
ค่าอุปกรณ์ทำความสะอาดบ้าน

ค่าใช้จ่ายประจำ	ค่าใช้จ่ายผันแปร
ค่าเช่าบ้าน	ค่ารักษาพยาบาล
ค่าผ่อนรถจักรยานยนต์	ค่าอาหาร
ค่าผ่อนสินค้า	ค่าสาธารณูปโภค
ค่าผ่อนบ้าน	ค่าน้ำมันรถยนต์
ค่าประกันชีวิต	ค่าเสื้อผ้า
ค่าเช่าแผงขายสินค้า	ค่ารถโดยสารประจำทาง
	ค่าตัวเครื่องบิน
	ค่าวัสดุเครื่องเขียน
	ค่าอุปกรณ์ทำความสะอาดบ้าน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อ	เฉลย
1	ก
2	ง
3	ข
4	ค
5	ค
6	ข
7	ก
8	ง
9	ค
10	ก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	เฉลย
1	ง
2	ง
3	ก
4	ค
5	ค
6	ก
7	ง
8	ข
9	ข
10	ก

บรรณานุกรม

- คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2558. **เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และ สุณี เลิศแสงกิจ. 2560. **เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วังอักษร.
- เยาวรัตน์ ผลเหมือน และ ธรรมรัตน์ พลเหมือน. 2549. **เศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ.
- วิระยุทธ์ สุวรรณณทิพย์. 2553. **ศาสตร์แห่งพระราชฯ แนวคิดภูมิปัญญาสู่การปฏิบัติเพื่อทำคนให้เป็นคน**. เชียงใหม่: สุเทพการพิมพ์.
- สุริยะ เจียมประชาชนรากร. 2546. **เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- อุดมพร อมรธรรม. 2558. **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระเจ้าอยู่หัว**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โสภณการพิมพ์.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2560. **ตามรอยศาสตร์พระราชฯ (ออนไลน์)**. <http://kingwisdom.tourismthailand.org/#About>, 23 กันยายน 2560.
- ธนาคารไทยพาณิชย์. 2560. **มนุษย์เงินเดือนก็ออมเงินได้ง่าย ๆ (ออนไลน์)**. <https://play.scblife.co.th/มนุษย์เงินเดือนก็ออมเงินได้ง่ายๆ>, 30 กันยายน 2560.
- มูลนิธิมั่นพัฒนา. 2560. **ศาสตร์พระราชฯ (ออนไลน์)**. <http://www.tsdf.or.th/th/philosophy/>, 23 กันยายน 2560.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร). 2553. **เศรษฐกิจพอเพียง (ออนไลน์)**. <http://www.rdpb.go.th/rdpb/visit/index.html>, 25 กันยายน 2560.
- Konpakanpai. 2560. **การวางแผนรายจ่าย (ออนไลน์)**. http://www.konpakanpai.com/webpage/financial_plan/การวางแผนรายจ่าย.html, 28 กันยายน 2560.
- May'ry Chicky. 2559. **งบประมาณส่วนบุคคล (ออนไลน์)**. <https://prezi.com/o2ticual9usb/presentation>, 30 กันยายน 2560.
- Panyasai. 2557. **การวางแผนการเงินต้องมีเป้าหมาย (ออนไลน์)**. <http://www.panyasai.com>, 29 กันยายน 2560.